

pisu przez nieumiejącego pisać (nazwisko i imię strony interesowanej).

(Siedziba komendy, komisariatu względnie posterunku),

dn. . . . . 192 . . .

(Komenda (w/z kom. lub posterunek) Policji Państw.

(podpis)

4) Komendy powiatowe względnie komisariaty i posterunki policji państwowej będą prowadziły „Dziennik legalizacji podpisów na oświadczeniach opcji, względnie zrzeczenia się obywatelstwa polskiego”. Dziennik ten zawierać będzie następujące rubryki: 1) Liczba porządkowa, 2) Nazwisko i imię osoby, której podpis zalegalizowano, 3) Data legalizacji, 4) Podpis strony interesowanej, względnie jej znak ręczny, 5) Podpis świadka, 6) Podpis funkcjonariusza, który legalizacji dokonał.

5) Podpisy oraz stopień służbowy winny być uskuteczniane podpisem wyraźnym.

6) Za legalizację nie wolno pobierać żadnej opłaty.

Instrukcja ta podlega niezwłocznemu wykonaniu. Odnosne organa policji winny się dokładnie zaznajomić z jej treścią i zaprowadzić wymienione w punkcie 4-m dzienniki.

Wobec zwracania się niektórych urzędników Policji Państwowej do władz sądowych z prośbą o wydanie odpowiednich zarządzeń w celu zwolnienia policji od ściągania grzywien sądowych na skutek nadsyłanych przez odnośne sądy tytułów wykonawczych, motywując to tym, iż spełnianie takiej funkcji sprzeciwia się ustawie o policji, wyjaśniam, iż tego rodzaju interpretacja ustawy stoi w sprzeczności z brzmieniem art. 13 cz. I ustawy o policji państwowej wedle którego władze sądowe mają prawo wydawania zleceń policji zgodnie z przepisami, zawartymi w ustawie postępowania karnego, a do tego rodzaju zleceń należy w myśl art. 189 U. P. K. ściąganie kar pieniężnych (grzywien), oraz sum odszkodowania przez sądy orzeczonych na podstawie tytułów wykonawczych przez nie wydanych.

Wobec powyższego pouczam komendanci okręgowi podległe im komendy policji, aby wszelkie zlecenia sądowe wydane zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie o postępowaniu karnem, a więc i ściąganie grzywien, aż do dalszego zarządzenia wykonywały ściśle i bez zwłoki.

* * *

Powołując się na rozkaz z dn. 17.V r. b. № 56, w którym oznaczono termin wystawiania wart i konwojowania więźniów, zawiadamiam, że Ministerstwo Sprawiedliwości z powodu trudności natury technicznej nie zdołało uruchomić do dn. 15 lipca Straży Więziennej Konwojowej, wobec czego polecam nadać, aż do odwołania, utrzymać warty, jak również konwojowanie przez policję więźniów.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych na podstawie informacji Komisariatu Plebiscytowego dla Górnego Śląska zawiadomiło, że władze niemieckie w Nysie, do których kieruje się zdemobilizowanych Hallerczyków, odbierają tymże wszelkie papiery wojskowe (polskie) mianowicie kartę zwolnienia, legitymację i przepustkę graniczną.

Ponieważ w dokumenty te mogą nastąpić być zaopatrywani szpiegzy niemieccy, przeto komendanci okręgowi zarządzają, aby posterunki graniczne zwracały baczną uwagę na osoby, legitymujące się powyższymi dokumentami.

Zauważyłem, że wśród nowoprzyjętych funkcjonariuszów policji znajdują się osoby, które już poprzednio służyły w policji lub pokrewnych organizacjach i zostały z takowych zwolnione, wskutek braku kwalifikacji do służby policyjnej, a nawet w drodze dyscyplinarnej. Dowodzi to niedostatecznego badania przeszłości kandydatów przy przyjmowaniu na służbę. Dla uniknięcia na przyszłość tego rodzaju wypadków polecam pp. Komendantom Okręgowym przestrzegać, aby kandydaci na funkcjonariuszów policji w podaniach zaznaczali, czy służyli poprzednio w policji, lub podobnej do policji organizacji. Kandydatów należy uprzedzać, że podanie nieprawdziwych lub nieścisłych informacji pod tym względem pociąga za sobą natychmiastowe zwolnienie ze służby.

Na zasadzie art. 3 i 4 Dekretu z dnia 20. II - 1918 r. (Dziennik Ustaw P. P. poz. 6) i art. 30 Ustawy o Policji Państwowej z dn. 24 lipca 1919 r. (Dz. Ustaw P. P. № 61) oraz

w uzupełnieniu rozkazu K. G. P. P. № 7a z dn. 3.IX-19 r. postanawiam, co następuje:

1. Personel Komendy Głównej oraz Okręgowi Komendanci winni składać przysięgę służbową wobec Komendanta Głównego Policji Państwowej.

2. Personel Okręgowych Komend oraz Powiatowi Komendanci — wobec Okręgowego Komendanta.

3. Personel i niżsi funkcjonariusze policji powiatowych komend — wobec powiatowego komendanta.

Zgodnie z decyzją Pana Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 17-VI r. b. № 727/I posterunek policji kolejowej na stacji Nadbrzezie zostaje wydzielony ze składu policji Okręgu Kieleckiego i podporządkowany z dniem dzisiejszym Komendzie Policji Okręgu Krakowskiego.

Komenda Główna Policji Państwowej zwróciła się pismem z dnia 12.IV 1920 r. za № 707/1b do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z prośbą o spowodowanie wydania zarządzenia, przyznającego korzystanie ze zniżek cen potraw w restauracjach i bufetach na dworcach kolejowych funkcjonariuszom policji państwowej pełniącym służbę na kolejach i zmuszonym z racji swych obowiązków służbowych przebywać dłuższy czas na stacjach lub w podróży i płacić za spożyte potrawy stosunkowo wysokie ceny.

Ministerstwo Kolei Żelaznych, uznając słusność wniosku Komendy Głównej Policji Państwowej, poleciło wszystkim Dyrekcjom Kolei Państwowych wydanie stosownych zarządzeń, aby funkcjonariusze w obrębie dworców kolejowych korzystać mogli w restauracjach i bufetach na dworcach kolejowych z tych samych udogodnień i zniżek, z jakich korzystają funkcjonariusze kolejowi oraz zarządziło umieszczenie w przyszłości odpowiednich zastrzeżeń w kontraktach dzierżawy restauracji kolejowych.

Zgodnie z przepisami Ministra Kolei Żelaznych o przejazdach ulgowych pracowników państwowych kolejami żelaznymi (Monitor Polski № 147 z dn. 3 lipca 1920 r.) korzystają urzędnicy i niżsi funkcjonariusze państwowi z ustępstwa 50% opłaty za przejazd kolejami na warunkach w przepisach powyższych wskazanych.

Do ulgowego przejazdu w klasie I-ej mają prawo funkcjonariusze policji służby zewnętrznej od IV do VII kategorii włącznie, urzędnicy do VI kat. płac włącznie.

Do ulgowego przejazdu w klasie II-ej mają prawo funkcjonariusze policji służby zewnętrznej od VIII do X kategorii płac włącznie, urzędnicy od VII do XI kat. włącznie.

Z ulgowego przejazdu w klasie III-ej korzystają wszyscy niżsi funkcjonariusze policji oraz inni niżsi pracownicy.

Bilety ulgowe wydawane będą podróżującym za okazaniem legitymacji służbowej zaopatrzonej w stempel, odbity tuszem czerwonym zawierający napis: „na przejazd kolejami państwowymi 50% zniżki w klasie ....” i okrągłą małą pieczęć z Herbem Państwa.

Stemple te i pieczątki dla Komend Okręgowych są zamówione i będą do odebrania w Wydziale II Komendy Głównej.

Komendant Główny Policji

Wł. Henszel w. r.

Straż obywatelska.

Nadeszła chwila przełomowa. Ojczyzna poruszona wieściami z frontu wschodniego, zbroi się do ostatecznej rozprawy z groźącym nam wrogiem.

W celu zabezpieczenia ludności tem większego spokoju i bezpieczeństwa, władze państwowe ponownie powołały straż obywatelską w kraju, która tak chlubnie spełniła swoje trudne zadanie w czasach okupacji niemieckiej.

Gazeta nasza, jako organ poświęcony sprawom i instytucjom ładu i bezpieczeństwa publicznego, oddała swoje szpalty do rozporządzenia p. Gł. Komendanta Straży Obywatelskiej.

Straż Obywatelska jest organizacją współdziałającą z policją państwową. Kompetencje jej i zakres działania ustala statut i regulamin, który poniżej podajemy do wiadomości publicznej.

* * *

STATUT.

Art. 1. W celu niesienia pomocy organom bezpieczeństwa publicznego w zakresie ochrony bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego tworzy się na terenie b. zaboru rosyjskiego aż do odwołania „Straż Obywatelską, działająca pod kierownictwem i nadzorem władz administracyjno-politycznych.

Art. 2. Organizacja „Straży Obywatelskiej” konstrukcyjnie jest ściśle przystosowaną do organizacji policji Państwowej.

Na czele jej stoi Główny Komendant „Straży Obywatelskiej”, mianowany przez Ministra Spraw Wewnętrznych oraz Wojewódzcy Komendanci „S. O.”, mianowani przez Wojewodów (w st. m. Warszawie przez Ministra Spraw Wewnętrznych) w porozumieniu z Głównym Komendantem „S. O.” Komendantów powiatowych „S. O.”, mianuje na wniosek starosty Wojewoda w porozumieniu z Komendantem Wojewódzkim „S. O.”

Na stanowiska kierownicze „S. O.” w powiecie powołuje starosta członków „Straży Obywatelskiej” na wniosek Komendanta powiatowego „S. O.”

Starosta winien co do proponowanych kandydatów porozumieć się z reprezentacją Samorządu powiatowego, a odnośnie do miast z reprezentacją Samorządu Miejskiego.

Art. 3. Zakres działania Komendanta Głównego „S. O.”, odpowiada w stosunku do podwładnych mu członków „S. O.” zakresowi działania Głównego Komendanta policji Państwowej.

W szczególności wydaje rozkazy i regulaminy służbowe w porozumieniu z Główną Komendą P. P.

Wszelkie regulaminy, zawierające postanowienia zasadnicze, winny być zatwierdzone przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 4. Straż Obywatelska tworzy się z dobrowolnego werbunku. W tym celu powstają Komitety Werbunkowe.

Członkiem „Straży Obywatelskiej” może być każdy polak nieskazitelny, znający język polski w słowie i piśmie oraz posiadający umiejętność liczenia, wolny od służby wojskowej w wieku od 16 lat, który podpisze deklarację, obowiązującą do bezwzględnej wobec przełożonych posłuszeństwa pod rygorem wykluczenia ze „Straży Obywatelskiej”.

O przyjęciu w skład członków „Straży Obywatelskiej” decydują Komendanci powiatowi „S. O.” a w Warszawie i miastach, stanowiących odrębną jednostkę administracyjną. — Komendanci miejscy „S. O.”, za pisemną poręką przynajmniej trzech członków „S. O.”

Art. 5. Członkowie „Straży Obywatelskiej” obowiązani są wobec swych przełożonych do wojskowego posłuszeństwa pod rygorem wykluczenia z „S. O.”

Za wykroczenia służbowe stosowane będą do członków „S. O.”, przepisy dyscyplinarne dla Policji Państwowej z tem, że jako kary dyscyplinarne stosuje się: napomnienie, nagana i wydalenie.

Art. 6. „S. O.” jest w zasadzie organizacją uzbrojoną i noszącą specjalne odznaki. Służbę swą pełni honorowo, na cele zaś administracyjno-gospodarcze czerpie fundusze z zapomóg rządowych, samorządowych, oraz ofiarności publicznej.

Art. 7. Bliższe szczegóły organizacyjne określa regulaminy, wydane przez Komendanta Głównego „S. O.” w myśl art. 3

Art. 8. Członkowie „S. O.” mają w czasie pełnienia służby charakter Straży Publicznej. Wykroczenia przeciw nim podlegają karze sądowej.

Podpisali: Stanisław Popowski, Karol Noskiewicz, Józef Szwejtzer, Leon Supiński.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 28 Lipca 1920 r. Nr. B. S. 2578 wciągnięte do rejestru stowarzyszeń i związków, Nr. 316 stowarzyszenie pod nazwą „Straż Obywatelska”.

Warszawa, d. 28 lipca 1920 r

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) wz. Dunikowski

REGULAMIN.

Zadania. Straż Obywatelska jako wyraz harmonijnej konsolidacji społecznej, jest organizacją apolityczną, bezpartyjną i ma za główne zadanie ochronę ładu i bezpieczeństwa w kraju w tych wypadkach, gdzie środki organów państwowych są niewystarczające.

Konkretnie działalność straży da się ująć